

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 442/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ARIES TRUSTEE, k.s.**, Skalná 9, Bratislava, správcu konkurznej podstaty úpadcu **COMETAR, s.r.o.**, v likvidácii, v konkurze, Betliarska 12, Bratislava, zastúpenej **ARIES LEGAL s.r.o.**, Skalná 9, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ndc/3/2025 z 28. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 9. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky [(ďalej len „ústava“); v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľka nesprávne uvádza čl. 48 ods. 2 ústavy, pozn.] a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) podala v upomínacom konaní proti žalovanému návrh na vydanie platobného rozkazu. Následne v konaní vedenom pod sp. zn. 19Up/496/2024 podala návrh na pokračovanie v konaní, preto okresný súd postúpil spor na všeobecný súd žalovaného – Mestský súd Bratislava IV. Postúpenie veci okresný súd odôvodnil § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3. Mestský súd Bratislava IV s postúpením nesúhlasil a vec predložil najvyššiemu súdu ako nadriadenému súdu na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti s tým, že podľa jeho názoru medzi sporovými stranami ide o absolútny obchodný záväzkový vzťah podľa § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka.

4. Najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol, že na prejednanie sporu je kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III. V odôvodnení konštatoval dôvodnosť nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci, keďže podľa podanej žaloby došlo k úbytku z účtu právneho predchodcu úpadcu bez jeho vedomia v prospech žalovaného, ktorý bol v danom čase spoločníkom a konateľom právneho predchodcu úpadcu, pričom tieto peňažné prostriedky žalovaný správcovi nevydal. Podľa najvyššieho súdu ide o konanie na peňažné plnenie v spore z obchodného záväzkového vzťahu v zmysle § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka, na ktorého rozhodovanie je kauzálne príslušný v zmysle § 22 písm. a) Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov Mestský súd Bratislava III.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti atakujúcej napadnuté uznesenie najvyššieho súdu namieta, že určenie príslušnosti súdu je významným obsahom žaloby, ktorý formuluje žalobca. Uvádza, že v konaní vedenom Mestským súdom Bratislava IV sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalovaný dostal žalovanú sumu bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Podporne poukazuje na nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu, a to najmä na tú časť, podľa ktorej vznik tvrdeného bezdôvodného obohatenia nesúvisel s účasťou žalovaného na spoločnosti žalobcu ani s prevodom jeho obchodného podielu, ale s iným konaním opísaným v žalobe. V závere ústavnej sťažnosti sťažovateľka tvrdí, že porušenie jej označených práv je v príčinnej súvislosti s nesprávnym a nezákonným postupom zo strany najvyššieho súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v tvrdení sťažovateľky, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorý rozhodoval spor o príslušnosť, konštatujúc dôvodnosť nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci okresným súdom, došlo k porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 1 listiny) a tiež jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

8. Príslušnosť súdu, či už vecná, funkčná, kauzálna, alebo miestna, sú procesnými podmienkami konania na strane súdu. Skúmať svoju vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť ako podmienku konania počas celého konania, a to aj bez námietky, je úlohou všeobecného súdu.

9. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu o určení kauzálnej príslušnosti predstavuje rozhodnutie procesného charakteru.

10. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v rámci ktorej opakovane judikuje, že rozhodovanie všeobecného súdu o procesných otázkach považuje za integrálnu súčasť civilného súdneho procesu a zároveň že zásadne ide o výsadu všeobecného súdu. Rovnako tak ústavný súd opakovane konštatuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, a to ani vo vzťahu k rozhodnutiam vo veci samej, a o to menej v rozhodnutiach procesných. Treba pritom zdôrazniť, že ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti nie je súdom prieskumným ani súdom nadriadeným a ani ochrancom zákonnosti. Ústavný súd tak nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni (napr. I. ÚS 32/2022, III. ÚS 170/2025).

11. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že obdobnou ústavnou sťažnosťou sťažovateľky sa už zaoberal v uznesení sp. zn. III. ÚS 384/2025 zo 17. júla 2025, v ktorom dospel k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti, a preto ju odmietol. V rámci odôvodnenia rozhodnutia konštatoval ústavnú udržateľnosť záveru prijatého najvyšším súdom ako súdom nadriadeným, že medzi sporovými stranami išlo o klasický obchodnoprávny spor, na ktorého rozhodovanie je kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III.

12. Od týchto prijatých záverov nemá ústavný súd dôvod odchyliť sa ani v aktuálne posudzovanej veci sťažovateľky.

13. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zrozumiteľne a jasne vysvetlil, že v posudzovanej veci išlo medzi sporovými stranami o obchodnoprávny spor v zmysle § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka. Uviedol, že žalovaný bol v čase, keď došlo k úbytku predmetných finančných prostriedkov z účtu právneho predchodcu úpadcu, konateľom (štatutárnym orgánom) právneho predchodcu úpadcu, t.j. spoločnosti SLOV inn, spol. s r. o. Uvedenú skutočnosť napokon uviedla sama sťažovateľka v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu, v ktorom deklarovala, že žalovaný bol v čase výberu peňažných prostriedkov z účtu právneho predchodcu úpadcu jeho spoločníkom a konateľom.

14. Je teda zrejmé, že najvyšší súd posudzoval kauzálnu príslušnosť podľa obsahu žaloby a konkrétnych skutkových okolností vymedzených žalobcom, nie iba formálne podľa paragrafového označenia uplatneného hmotnoprávneho nároku, a tieto následne vyhodnotil. Záver najvyššieho súdu, že v predmetnej veci ide o posúdenie obchodných záväzkových vzťahov medzi samotnou obchodnou spoločnosťou a jej spoločníkom/konateľom, preto ústavný súd aj v tomto prípade hodnotí ako ústavne konformný.

15. Sťažovateľka v dôvodoch ústavnej sťažnosti predostiera svoj nesúhlas s posúdením sporu ako obchodnoprávneho bez bližšieho odôvodnenia, čím stavia ústavný súd do pozície ďalšej opravnej inštancie. Ústavný súd však nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05).

Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neutržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04), čo však nebol prípad sťažovateľky.

16. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti z hľadiska právomocí zverených mu ústavou, t. j. z pozície organu ochrany ústavnosti preto dospel k záveru, že v okolnostiach prejednávanej veci neexistuje príčinná súvislosť medzi namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu a porušením označených práv sťažovateľky podľa ústavy, listiny a dohovoru. Ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky formulovanými v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu